

Төвмасахтам төрыңхомлах хот-виңкв те вёрмыслын, таве пұльниқан тотэлйн. Ты пұльница руц латңыл тох лававе – «Центр гигиены ос эпидемиологии» манос мот пұльниқан ялуңкв рөви. Лабораторият төрыңхомлах савсыр щирыл уральтаве, тав тамле тарвитын агмыт оныци манос ати:

Клещевой энцефалит:

иксодовый клещевой боррелиоз;

гранулоцитарный анаплазмоз;

моноцитарный эрлихиоз;

риккетсоиз.

Источник: ФБУН Тюменский НИИ краевой патологии
Роспотребнадзора

Бюджетное учреждение
Ханты-Мансийского автономного округа – Югры
«Центр общественного здоровья
и медицинской профилактики»
г. Ханты-Мансийск, ул. Карла Маркса, д. 34
8 (3467) 318466, www.cmphmao.ru
2022 год
Тираж: 200 экземпляров
Распространяется бесплатно

ЦЕНТР ОБЩЕСТВЕННОГО ЗДОРОВЬЯ
И МЕДИЦИНСКОЙ ПРОФИЛАКТИКИ

**Төрыңхомлахыл
ўргалахтэн!**

Клещевой энцефалит – ты сака тәрвитың аҗм, хөтпа лёлә аҗм тотнә тәрыңжомлах те төвмасаве ос тав ты аҗмыл те ёмты, пуңкётыл савалаңкв паты, төва ёлмхөласыт акв мән патёгыт, төват ос ты аҗм паттат атимыг ёмтёгыт.

Ты аҗм хумус осн-нёҗлы: ёвлёт хөтпа температуратё нөх-мины – 38-39 савитыг ёмты, пуңке аҗмың, алпи нёвле ос аҗмыңыг ёмтёгыт, айтумтахты.

Ты аҗмыл ёлмхөлас хумус хәхтуңкв вёрмаве:

аҗм тотнә тәрыңжомлах те төвмасахты;

аҗм тотнә тәрыңжомлах ампын юв те тотаве ос үй пәнтыг-таңыртан порат;

мис манос коза лёлә тәрыңжомлахын те шалтвесыг, тән щаквитён ос лёләг ёмты. Хөтпа та үйхул щаквит те аи, та щаквит тара аҗмыл ёмты.

Ты аҗмыл хунь ёмтуңкв рөви?

Мән ёлнә мавт тәрыңжомлахыт туйаг нёҗлёгыт. Хунь туйт толы, ос пёс пум осн-нёҗлы. Тән тамле пум тармыл үнлёгыт. Төнт ты тәрвитың аҗм ёщнә тәрыңжомлах сав. Та юи-пәлт туйт патнә мус ат нәңкёгыт.

Хоты хөтпат төвмасаңкв вёрмавет?

Ты мән үит вөрт ёмыгтан касың хөтпа төвмасаңкв вёрмияныл, кос нйврам, кос яныг-хөтпа. Ос хотьют вөрт рүпиты, тананылн ты сака үргалахтуңкв эри – геологоразведочный партият, лёңхыт вәрнә хөтпат, ма-вөй ос газопроводыт пиннә хөтпат, вөраян махум, туристыт. Уёт ёлнә мир тәрыңжомлахытн ос төвмасавет - үс котилыт ёлнә паркыт, вөрщахлыт ос дачанылт.

Хумус үргалахтуңкв эри?

Ань аква хөт-ати потыртаве, вөрн миннә ёлы-пәлт ёмащакв масхатуңкв эри. Нән ул вос төвмасавён, ты щирыл масхатён:

1

Вөрн миннән ёлы-пәлт ты урыл пүмщалахтён, тот тәрвитың аҗмыт тотнә тәрыңжомлахытныл хумус үргалахтуңкв эри, ты мән үйн ул вос төвмасавён:

яңк маснут масуңкв эри - тамле маснут тармыл тәрыңжомлахыт сака ёмащакв нәңкёгыт. Тананыл кәсалыяның те, тара хот-виңкв вёрмияның;

пуңк төр пинуңкв манос капюшон масуңкв эри;

маснут хоса тәйт вос ёныщи, кәщ ёлынт рещинкал ёнтым вос ёлы;

кәщ ләҗлыг носки тиврын магуңкве эрёт.

2

Нәнтинән ос маснутаның аква сунсыглән, юв ёхтёҗын, хотьютын алпин вос сунсыглаве.

3

Пум тармыл үнлуңкв манос поварәлуңкв щар ат рөви.

4

Ань ләпкат савсыр ёмас тәрпи тыналаве. Тән тәрыңжомлахыт тара щама алыяныл. Ос хөтпа ёмащакв ты тәрпил вос расалтахты. Тәрпи сака лёлә ат ёныщи, ты мән утыт ты атыл сака пилёгыт. Хөтпа маснутын тах ат хәңхёгыт.

5

Клещевой энцефалит аҗмыл ул вос ёмтёҗын, нәнән тәрпиң прививка ос серопротифактика вәруңкв эри. Нән ты аҗмыл те пилёҗын, төнт пүльницан ялән, лёккарытн тәрпиң уколыл вос вәравён. Тот потыртавён, ты прививка хунь вәруңкв эри, манах щёс. Хунь прививкал вәравён, тит сәт сыс вөрн ялуңкв ат рөви. Та юи-пәлт ущ минён. Ты тәрпи хурум тәл ёр ёныщи. Тувыл ёста пүльницан ялуңкв эри.

6

Серопротифактика - хөтпа те төв-масавес, нила хөтал (96 щёс) ат те минас, тав «человеческий иммуно-глобулин» нампа уколыл туйттаве.

Тәрыңжомлах хумус хот-виңкв эри?

Тәрыңжомлах ёлмхөлас алпи хосыт ёвлёт нёңхаль-мины, төвмасахтын ма тинсы. Тав вөвтаг ёлнә совын төвмасахты – ләҗлыг халт, ханылпаттагн, сыплувн, палиг ляпат ос пуңкын. Ты мән үй такви пуңкрище хөтпа сов тивырн ёл нарыгытё.

Таве хот-винә маҗыс пүльницан минуңкв эри. Ос нән ёл минасын ке, нәнти таве хот-вуелын. Таве тара кон-хасумтаңкв ат эри, атиңк пуңке тот хулыты. Ёвлёт алпитё нёпак лөмтыл манос матарыл мощ пёруңкв эри, та юи-пәлт ләщлакв хот-виңкв рөви. Тав такви тах хөт-тәртахты. Ос төвмасым ма матыр тәрпил тара сартуңкв эри. Тәрыңжомлах ос нёпакн манос целлофан хурыг тиврын пинёлын ос пүльницан тотёлын. Тот лёккарыт анализ вәрёгыт, үй тәрвитың аҗм ёныщи манос аҗи.

Төвмасахтам тәрыңжомлах кәтын ул вуелын ос пәнтыг ул таңыртёлын. Тав луныщанёт лёлә вит ёныщи. Ты хосыт тәрвитың аҗмыт хөтпа кәтаге сов тара алпин ликмёгыт ос тав аҗмыңыг ёмтуңкв вёрми.